

Jadvallar

💡 Jadvallar bilan ishlash

[Jadvallar ro'yxati](#)

[Jadval hosil qilish](#)

[PRIMARY KEY](#)

[UNIQUE KEY](#)

[Jadvalni o'chirish](#)

[TRUNCATE TABLE](#)

[Ma'lumotlar omboridagi boshqa jadvalga o'xshash yangi jadval hosil qilish](#)

[Boshqa jadvaldan kerakli ustunlarni tanlab, ularning ichidagi ma'lumotlari bilan yangi jadval qo'shish](#)

[Jadval haqida ma'lumot olish](#)

[Jadval hosil qilish](#)

Jadvallar ro'yxati

```
SHOW TABLES;
```

Jadval hosil qilish

Qolip: `CREATE TABLE [IF NOT EXISTS] [jadval_nomi] ([COLUMN_1] [COLUMN_TYPE] [NOT NULL] [DEFAULT_VALUE], [COLUMN_2] [COLUMN_TYPE] [NOT NULL] [DEFAULT_VALUE], [COLUMN_3] [COLUMN_TYPE] [NOT NULL] [DEFAULT_VALUE], ...);` **COLUMN_TYPE** - ustunning tipini. Ya'ni qanaqa turdagi qiymatlar qabul qilishi ko'rsatiladi. **NOT NULL** - Ustun NULL ni qabul qilmasligini xohlasak **NOT NULL** dan foydalanamiz. Agar **NULL** qiymatini ham qabul qilishni xohlasak hech narsa yozmaymiz. **DEFAULT_VALUE** - Ustunning boshlang'ich qiymatini ko'rsatish uchun ishlatiladi. -- Jadvalga misol `CREATE TABLE news (id INT AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY, title VARCHAR(100) DEFAULT NULL, category_id INT, description TEXT, created_at DATETIME DEFAULT NULL, updated_at TIMESTAMP NOT NULL DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP, author_id INT, thumb VARCHAR(50) DEFAULT NULL, price DOUBLE(16,2) DEFAULT 0.00);` -- Oddiy jadval `CREATE TABLE meva (nomi VARCHAR(20), rangi TEXT);` Ushbu misolda MySQL da eng kop ishlatiladigan typelarni keltirdi `k CREATE TABLE misol_1 (misol_id INT AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY, xona_nomeri INT NOT NULL default 0, xona_etaji INT, maktab_nomi VARCHAR(100) NOT NULL, maktab_addresses TEXT, narxi float(5,2), jami double(15,3), kelgan_vaqti DATETIME DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP, kelgan_soat TIME, kelgan_kuni DATE DEFAULT NULL, ketgan_kuni TIMESTAMP default CURRENT_TIMESTAMP, surgan_kuni DATETIME default CURRENT_TIMESTAMP on update CURRENT_TIMESTAMP, phone VARCHAR(12) NOT NULL UNIQUE, is_active boolean default false, UNIQUE (maktab_nomi, phone), -- CONSTRAINT uk_maktab_phone UNIQUE (maktab_nomi, phone));` -- Primary keyli jadvallar `CREATE TABLE IF NOT EXISTS category(id INT AUTO_INCREMENT, title VARCHAR(50), PRIMARY KEY(id));` `CREATE TABLE IF NOT EXISTS author(id INT AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY, name VARCHAR(50) DEFAULT NULL, photo VARCHAR(50) NOT NULL UNIQUE);` `CREATE TABLE news (id INT AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY, title VARCHAR(100) DEFAULT NULL, category_id INT, description TEXT, created_at DATETIME DEFAULT NULL, updated_at TIMESTAMP NOT NULL DEFAULT CURRENT_TIMESTAMP, author_id INT, thumb VARCHAR(50) DEFAULT NULL, price DOUBLE(16,2) DEFAULT 0.00);` -- Jadval haqida ma'lumot olish `DESCRIBE news;`

PRIMARY KEY

Qatorni jadvalda noyob (unikalniy) ekanligini bildiruvchi bir yoki bir nechta ustun

UNIQUE KEY

UNIQUE cheklovi ustundagi barcha qiymatlarning turlicha bo'lishini ta'minlaydi Bir jadval uchun juda ko'p **UNIQUE** cheklovlar bo'lishi mumkin, lekin jadval uchun faqat bitta **PRIMARY KEY** cheklovi bo'ladi. **UNIQUE** - **NULL** qiymatini qabul qila oladi **PRIMARY** - **NULL** qabul qilmaydi **UNIQUE KEY** ni o'chirish; Jadvaldagi barcha indeks keylarni ko'rsatadi va shu yerdan qaysi keyni o'chirish kerakligini aniqlab olamiz `SHOW INDEX FROM misol_1;` Jadvaldan `uk_maktab_phone` degan keyni o'chirishimiz kerak `DROP INDEX uk_maktab_phone ON misol_1;`

Jadvalni o'chirish

```
//Agar jadval bor yo'qligini aniq bo'lmasa IF EXISTS qo'ygan afzal DROP TABLE IF EXISTS news; //Agar jadval borligi aniq bo'lmasa DROP TABLE news;
```

TRUNCATE TABLE

Jadvaldagi barcha ma'lumotlarni o'chiradi. Ya'ni jadvalni tozalab, ichini bo'shatadi

```
TRUNCATE TABLE [jadval_nomi];
```

- AUTO INCREMENT qo'yilgan maydon, TRUNCATE qilingandan keyin 1 dan boshlaydi
- TRUNCATE - DELETE funksiyasini ishlatmaydi.

Ma'lumotlar omboridagi boshqa jadvalga o'xshash yangi jadval hosil qilish

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS copy_news like news -- Bu yerda faqat jadval strukturasi qanday bo'lsa shunday oladi. Data larini olmaydi
```

Boshqa jadvaldan kerakli ustunlarni tanlab, ularning ichidagi ma'lumotlari bilan yangi jadval qo'shish

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS yangi_news AS SELECT category_id, title FROM news; -- Bu yerda faqat jadval strukturasi va ichidagi data larini ham oladi
```

Jadval haqida ma'lumot olish

SQL


```
DESCRIBE news;
```

Jadval hosil qilish

```
CREATE TABLE `department` ( `id` int(11), `name` varchar(255) )
```